

PN.4131. 53 .2017

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016r. poz. 446, z późn. zm.), stwierdzam nieważność uchwały Nr XXXV/304/17 Rady Miejskiej w Iławie z dnia 30 stycznia 2017r. w sprawie ustalenia czasu przeznaczonego na realizację bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych organizowanych w szkołach podstawowych oraz ustalenia wysokości opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego dzieci w wieku do lat 5 w przedszkolach prowadzonych przez Gminę Miejską Iława, w części:

- § 2 ust 2,
- § 3

UZASADNIENIE

Uchwałą, o której mowa we wstępie, Rada Miejska w Iławie działając m. in. na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 i art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym oraz art.14 ust. 5 pkt 1 w zw. z art. 6 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2016r. poz. 1943, z późn. zm.), ustaliła czas przeznaczony na realizację bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych organizowanych w szkołach podstawowych oraz ustalenia wysokości opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego dzieci w wieku do lat 5 w przedszkolach prowadzonych przez Gminę Miejską Iława.

Przedmiotowa uchwała została przekazana Wojewodzie Warmińsko-Mazurskiemu, zgodnie z właściwością, przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Olsztynie w dniu 15 lutego 2017r.

Zgodnie z art. 14 ust. 5 pkt 1 ustawy o systemie oświaty rada gminy określa wysokość opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego w prowadzonych przez gminę:

- a) publicznym przedszkolu w czasie przekraczającym wymiar zajęć, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2,
- b) publicznej innej formie wychowania przedszkolnego w czasie przekraczającym

czas bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki ustalony dla przedszkoli publicznych na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 2.

W myśl art. 6 ust. 1 pkt 2 tej ustawy przedszkolem publicznym jest przedszkole, które zapewnia bezpłatne nauczanie, wychowanie i opiekę w czasie ustalonym przez organ prowadzący, nie krótszym niż 5 godzin dziennie. Z kolei w świetle art. 14 ust. 5a tej samej ustawy, wysokość opłaty, o której mowa w ust. 5 pkt 1, nie może być wyższa niż 1 zł za godzinę zajęć.

Uchwała podejmowana na podstawie ww. przepisów ustawy o systemie oświaty jest aktem prawa miejscowego, co oznacza że obowiązują ją rygory przewidziane dla aktów normatywnych, powszechnie obowiązujących na obszarze działania organów, które je ustanowiły. W konsekwencji postanowienia tej uchwały, w szczególności: nie mogą wykraczać poza zakres ustawowego upoważnienia do jej wydania, być niezgodne z innymi powszechnie obowiązującymi przepisami prawa ani powtarzać regulacji w tych przepisach zawartych. Naruszenie któregokolwiek z wymienionych wymogów, skutkuje nieważnością wadliwego postanowienia uchwały. Tego rodzaju wady legislacyjne, w utrwalonym orzecznictwie sądów administracyjnych, są traktowane jako przypadki istotnego naruszenia prawa (np. wyrok NSA z 30 września 2009 r., sygn. akt II OSK 1077/09).

W § 2 ust. 2 uchwały Rada Miejska w Iławie postanowiła, iż opłatę, o której mowa w ust. 1 nalicza się za każdą rozpoczętą, zadeklarowaną godzinę pobytu dziecka w przedszkolu lub oddziale przedszkolnym ponad czas przeznaczony na realizację bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki w godzinach pracy przedszkola. W ocenie organu nadzoru, to postanowienie, w sposób istotny narusza treść art. 14 ust. 5a ustawy o systemie oświaty. Ustawodawca przewidział bowiem naliczanie opłaty za godzinę zajęć, uznać więc należy, że opłata powinna być naliczana za każdą pełną godzinę, a nie za godzinę rozpoczętą. Rodzic bądź opiekun dziecka nie może ponosić opłaty w wysokości 1 zł., czyli w pełnej wysokości odpowiadającej godzinie wychowania przedszkolnego, jeżeli dziecko korzysta ze świadczeń przedszkola przez niepełną godzinę. W takiej sytuacji, opłata powinna być odpowiednio mniejsza, albowiem w przeciwnym wypadku faktycznie dojdzie do przekroczenia dopuszczalnej wysokości opłaty, o której mowa w art. 14 ust. 5a ustawy o systemie oświaty. Przedstawione stanowisko jest tożsame z tym wyrażonym przez Naczelnny Sąd Administracyjny, który wskazując na utrwaloną w orzecznictwie zasadę ponoszenia opłat tylko za rzeczywisty czas korzystania przez dziecko z danego świadczenia, zwrócił uwagę na wadliwość naliczania opłat za każdą rozpoczętą godzinę korzystania ze świadczeń jak za godzinę pełną (wyrok z dnia 23 maja 2013 r., sygn. akt I OSK 240/13). Ponadto zasady

odpłatności za pobyt dzieci w przedszkolu powinny zostać uregulowane w statucie przedszkola, o czym stanowi § 10 ust. 2 pkt 4 załącznika nr 1 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r., w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. Nr 61, poz. 624 z późn. zm.), a nie w uchwale ustalającej wysokość opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego.

W ocenie organu nadzoru, również postanowienia § 3 uchwały stanowiącej, że opłata, o której mowa w § 2 uchwały, podlega waloryzacji na zasadach określonych przepisami ustawy o systemie oświaty – do maksymalnej wysokości opłaty po waloryzacji, zostały podjęte z istotnym naruszeniem przepisów ustawy o systemie oświaty, w tym szczególności normy kompetencyjnej wyrażonej w jej art. 14 ust. 5.

Należy wskazać, iż waloryzacja wysokości opłaty nie następuje na mocy uchwały, a z mocy ustawy o systemie oświaty, o czym stanowi art. 14 ust. 5b - e ustawy. Ponadto waloryzacja określona w ustawie dotyczy stawki maksymalnej opłaty za korzystanie ze świadczeń z wychowania przedszkolnego w prowadzonych przez gminę przedszkolach i innych formach wychowania przedszkolnego – tj. górnej granicy stawki, w zakresie której rada gminy jest władna ustalić wysokość odpłatności za korzystanie ze świadczeń z wychowania przedszkolnego w czasie przekraczającym bezpłatny wymiar zajęć, a nie stawki opłaty ustalonej przez radę gminy w uchwale. W konsekwencji uznać należy, że Rada nie była upoważniona do stanowienia o waloryzacji opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego w prowadzonych przez gminę przedszkolach i innych formach wychowania przedszkolnego w przedmiotowej uchwale.

Mając na względzie powyższe, orzeczono jak na wstępie.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie za pośrednictwem Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie 30 dni od daty jego otrzymania.

Otrzymują:

- Przewodniczący Rady Miejskiej w Iławie
- Burmistrz Iławy

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
Artur Chojewski